

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Analýza strategií použitých pro notaci souboru předmětů

Autorka práce: Štěpánka Lopaurová

Vedoucí práce: PhDr. Ida Viktorová, Ph.D.

Předkládaná práce je věnována problematice prekonceptů dětského písma. Zaměřuje se na chování dětí předškolního věku při zadání úkolu graficky zaznamenat určitý seznam objektů – konkrétně oblíbených hraček. Vzhledem ke způsobu zadání mohly děti zvolit záznam pomocí kresby nebo písma. Pokud zvolily kresbu, byly dodatečně požádány o zápis. Děti byly při zpracování úkolu pozorovány a následně byl s nimi veden rozhovor k upřesnění informací o jejich výtvorech. Design výzkumného šetření se mi velmi líbí, považuji ho za nápaditý a vzhledem k stanovenému cíli za zdařilý.

Teoretická část práce je v souladu s tématem práce věnována problematice vztahu mezi kresbou a písmem. Věnuje se také vývoji symbolického myšlení a popisuje teorii vnímání psaného textu Emilie Ferreiro. Autorce se daří shrnout hlavní poznatky a představit tak dosud zmapované strategie dětí při tvorbě písemných záznamů předmětů a jevů. Ač rozumím snaze propojit teoretickou část s vlastním empirickým výzkumem, rušivě na mě působilo zmiňování výsledků šetření již v této části práce. Místy text působí spíše jako diskuze nad výsledky. Dále je třeba zmínit, že teoretická část je netradičně stručná. Její rozsah tvoří méně než 10 stránek. Oceňuji však, že se autorka věnuje přímo výzkumnému problému. Nicméně uvítala bych informace o dosud realizovaných závěrečných pracích věnovaných podobnému tématu, kterých nejméně na našem pracovišti bylo realizováno několik. Zajímalo by mě, jak se tato práce liší a čím téma obohacuje. Na překlepy a stylistické jsem narazila výjimečně. Text je na dobré jazykové úrovni.

V úvodu praktické části představuje autorka cíl práce a výzkumné otázky a přibližuje základní informace o průběhu sběru dat. Cíl práce i výzkumné otázky jsou dobře definovány. Při sběru dat kombinuje autorka více metod, což je pro záměr práce podstatné. Data prezentuje autorka postupně, nejprve se u jednotlivých dětí věnuje popisu výtvorů, po té se věnuje reakcím a chování dětí při výzkumu. Autorka data popisuje citlivě a pečlivě, chybí mi však přesné znění instrukce, kterou při zadání úkolu autorka použila. Pro větší komfort čtenáře bych doporučila spojit obě zmíněné části. Při popise výtvoru mi chyběly informace o reakcích a záměrech a bylo těžké si dané informace u jednotlivých dětí propojit. Osobně bych v této části uvítala také shrnující tabulku s připomenutím základních znaků kresby a chování, které autorka u jednotlivých dětí zaznamenala.

V následující kapitole navazuje autorka na zjištěná data a představuje kategorie strategií, které u dětí při vypracování úkolu zaznamenala. Celkem popisuje pět kategorií (opírání se o kresbu, kresba písma, prolínání písma a kresby, písmo jako záznam řeči, nepřítomnost písmu

podobných znaků), do nichž zařazuje jednotlivé děti. Kategorie jsou dobře popsány a výběr dětí je zdůvodněn. V závěru nechybí diskuze, ve které propojuje výsledky svého šetření s teoriemi o vývoji vnímání psaného textu.

Přes výše uvedené připomínky považuji práci za velmi zdařilou. Autorka prokázala schopnost vytyčit problém ke zkoumání, připravit a realizovat zajímavé výzkumné šetření, interpretovat výsledky i formulovat příslušné závěry. Práce splňuje nároky kladené na bakalářské práce, doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze dne 26.5.2017

PhDr. Klára Špačková, Ph.D.